

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

R. van Aelst (SP)

(d.d. 25 januari 2021)

Nummer

3719

Onderwerp

Arriva lijn 470 Alphen-Schiphol

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 22-01 bericht het AD Groene hart over zeer volle bussen op lijn 470 van Alphen aan den Rijn naar Schiphol. De vroegste bus tijd van 4.44 uur (de vertrektijd bij de halte Herenhof in Alphen aan den Rijn) blijkt geschrapt, waardoor nu de bus van 5:13 veel te vol zit. Dit tot vrees en ongenoegen van de reizigers en buschauffeurs. De mensen die gebruik maken van deze bus tijd doen dit om veilig naar hun werk te komen. Het feit dat deze veiligheid in het geding lijkt te zijn gekomen baart de SP-fractie zorgen. Om deze reden heeft de SP-fractie de volgende vragen:

1. *Is het Provinciebestuur bekend met bovenstaande berichten?*

Antwoord

Het Provinciebestuur is bekend met de mediaberichten over volle bussen op Lijn 470.

2. *Is het Provinciebestuur zich met de SP van mening dat dit mede veroorzaakt wordt door het schrappen van de bus om 4.44 uur in de ochtend?*

Antwoord

Sinds het schrappen van de rit van 4:44 uur is inderdaad de bezetting op werkdagen in de busrit van 5:13 uur licht toegenomen, van gemiddeld maximaal 20 reizigers in november 2020 naar 24 tot 25 in januari 2021. Er hebben zich meerdere veranderingen voorgedaan naast het schrappen van deze rit. Zo is door de harde lockdown de vervoersvraag hier verder afgenomen met 20%, maar zien we ook dat de reizigers zich minder gelijkmatig spreiden over de ritten op dit traject. Daarnaast heeft de duur van de Covid-19 pandemie mogelijk ook invloed op de drukte-ervaring van reizigers en buschauffeurs. Het schrappen van de rit kan gezien worden als een van de oorzaken voor de lichte toename van de bezetting in de busrit van 5:13 uur.

Met de huidige reizigersaantallen in de busrit van 5:13 uur wordt 58% van de zitplaatscapaciteit benut en is de benutting van de totale capaciteit 29%. Voor reizigers die de rit om 5:13 uur te druk vinden, zijn er twee andere reisopties die aanzienlijk minder druk zijn, namelijk lijn 870 om 4:28 uur en lijn 470 om 5:31 uur.

Optie 1 vertrekt 14 minuten eerder dan de geschrapte rit en is daarmee een goed alternatief voor reizigers die voorheen de busrit van 4:44 uur namen. Optie 2 vertrekt 18 minuten na de busrit van 5:13 en is daarmee een alternatief voor reizigers die wel iets later kunnen aankomen op de bestemming.

3. *Is het Provinciebestuur het met de SP-fractie eens dat het onwenselijk is ten tijde van de corona pandemie dat bussen overvol zitten? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het comfort van het openbaar vervoer is o.a. gerelateerd aan de zitplaatskans, hoe groter de kans, hoe groter het comfort. Voor een comfortabele reis is het daarom onwenselijk wanneer er bussen structureel te vol zijn, niet alleen tijdens de corona pandemie, maar ook daarvoor en erna. Omdat de corona pandemie veel heeft veranderd, is in NOVB+ verband een Protocol opgesteld om verantwoord te blijven reizen met het openbaar vervoer. De richtlijnen die hier zijn opgenomen zijn gebaseerd op adviezen van het RIVM, het OMT en passen binnen het kabinetsbeleid.

Per 16 december 2020 is het verantwoord om alle zit- en stapplaatsen in het openbaar vervoer beschikbaar te stellen om ervoor te zorgen dat meer mensen met het OV kunnen reizen¹. Daarnaast wordt gesteld dat het (verplichte) mondkapje niet gezien kan worden als vervanging voor de 1,5 meter. Daarom blijft het ook belangrijk om drukte zo veel mogelijk te voorkomen en de reisbewegingen zo goed mogelijk te spreiden. Een goede spreiding kan alleen samen bereikt worden, hierbij wordt gekeken naar reizigers, vervoerders als werkgevers en onderwijsinstellingen. Drukke is dus ten tijde van de corona pandemie onwenselijk.

Op de desbetreffende rit op lijn 470 mogen volgens richtlijnen maximaal 87 reizigers in het voertuig zijn (43 zit- en 44 stapplaatsen). In januari is de bezetting doorgaans 25, met enkele uitschieters naar beneden en naar boven (ten minste 20 en maximaal 32). De bezetting op lijn 470 in januari past dus goed binnen de richtlijnen verantwoord reizen in het OV en wordt daarom niet bestempeld als "overvol". De bezetting van de andere reisopties is meestal lager dan 9 of 13 reizigers, hier zit dus meer dan voldoende capaciteit om de reizigers op te nemen.

4. *Is het provinciebestuur bereid om in overleg te gaan met de concessiehouder om een oplossing te vinden voor deze drukke en volle bussen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn?*

Antwoord

Wij zijn voortdurend met de vervoerder in overleg om de ontwikkelingen op de voet te volgen en zo nodig bij te sturen. Maandelijks vindt er een overleg plaats tussen de provincie en de vervoerder, waarin altijd wordt stilgestaan bij de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende maand. In deze overleggen zijn ook de plannen rondom de huidige dienstregelingen besproken. Daarnaast zijn er meerdere overleggen geweest met de regio's, gemeenten en reizigersorganisaties om input en feedback op te halen voor de huidige dienstregeling.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2020/06/30/protocol-verantwoord-blijven-reizen-in-het-openbaar-vervoer-%E2%80%93-versie-1-juli>

Dagelijks wordt door het operationele team van de vervoerder bepaald op welke plekken en tijdstippen sprake is van structurele en voorspelbare drukte, en welke maatregel gepast is. Op dit moment wordt een rit door de vervoerder als "vol" bestempeld als de bezetting volgens de OV-chipkaart cijfers hoger is dan 40 reizigers per rit, dus als bijna elke stoel bezet is en er verder niemand hoeft te staan. Deze definitie is meer stringent dan de richtlijn in het landelijke Protocol.

Daarnaast wordt ook bijgehouden wanneer de bezetting hoger is dan 30 reizigers, zodat toename in drukte tijdig op het netvlies staat. Verder wordt ook gebruik gemaakt van de meldingen van buschauffeurs wanneer een bus vol dreigt te raken.

Wanneer er wel sprake is van structurele en voorspelbare drukte kan bij maatregelen gedacht worden aan versterkings- of extra ritten, aanpassen van de rittijden en communicatiecampagnes gericht op het spreiden van reizigers naar een rustigere rit. Daarnaast heeft de vervoerder uitvoerige gesprekken met werkgevers, scholen en universiteiten om start- en eindtijden aan de voorkant zo goed mogelijk af te stemmen met het openbaar vervoer aanbod.

5. *Is het Provinciebestuur bereid om met de vervoerder in overleg te treden of er op meer tijden van deze buslijn en/of andere buslijnen vergelijkbare drukte ontstaat? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie antwoord bij vraag 4. De huidige overlegstructuren bieden voldoende mogelijkheden om een vinger aan de pols te houden en bij te sturen wanneer dit nodig is.

6. *Is het provinciebestuur bereid om deze berichten in commissieverband te bespreken met Provinciale Staten?*

Antwoord

Wij zijn daar uiteraard toe bereid, op dit moment gaan wij ervan uit dat de beantwoording van Statenvragen naar aanleiding van de berichtgeving over de bezetting op buslijn 470 voldoende is.

Den Haag, 16 februari 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit